

Î N C H E I E R E

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vadim Corolenco, reprezentat de avocatul Violina Munteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Marciuc și Maria Donic împotriva lui Vadim Corolenco și SAR ”Moldcargo” SA cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare și încasarea prejudiciului moral rezultat din comiterea infracțiunii,

împotriva deciziei din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost admise cererile de apel declarate de către Vadim Corolenco și de către Marciuc Natalia și Donic Maria, casată hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă :

La 30 mai 2017, Marciuc Natalia și Donic Maria au depus cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) împotriva lui Corolenco Vadim și SAR ”Moldcargo” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată au invocat faptul că, prin sentința Judecătoriei Fălești din 27 aprilie 2015, Corolenco Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (5) din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de 5 ani.

Prin sentință s-a stabilit că Corolenco Vadim, la 19 decembrie 2013, aproximativ la ora 07.45, conducând automobilul de serviciu de model ”Dacia Logan”, cu n/î XXXXXX, prestând servicii în regim taxi la SRL ”Dirove Nord”, deplasându-se pe drumul național ”R-16 Sculeni-Fălești-Bălți” din or. Fălești, în direcția mun. Bălți, având în calitate de pasageri pe bancheta din față-dreapta pe Donic Vasili, iar pe bancheta din spate pe Cneazeva Tatiana și Marciuc Natalia, fără a ține cont de faptul că suprafața carosabilă era acoperită cu polei, iar vizibilitatea era redusă din cauza ceții, nu a adaptat viteza de deplasare la condițiile și situația rutieră dată, continuând deplasarea pe această porțiune de traseu cu o viteză sporită în raport cu situația rutieră descrisă, a încălcat prevederile art.45 alin. (1) al

Regulamentului circulației rutiere, conform căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: situația rutieră, și prevederile art.45 alin. (2) al Regulamentului circulației rutiere, potrivit căruia în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, drept consecință, a pierdut controlul mijlocului de transport și a derapat, contrar prevederilor art.51 lit. c) din Regulamentul circulației rutiere, ieșind pe banda de sens opus, lovindu-se frontal în camionul de model „MAN TGL 10.180”, cu nr/1 XXXXXXXX, care se deplasa regulamentar din sens opus, în rezultatul cărui fapt pasagerii Donic Vasili și Cneazeva Tatiana au decedat pe loc, iar Marciuc Natalia și însăși Corolenco Vadim s-au ales cu leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Prin decizia din 23 septembrie 2015 a Curții de Apel Bălți, apelul declarat de procuror a fost respins ca nefondat, iar sentința Judecătorei Fălești din 27 aprilie 2015 a fost menținută fără modificări. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, recursul procurorului a fost declarat inadmisibil.

Reclamantele au menționat că prin ordonanța din 15 ianuarie 2014, Donic Maria, soția defunctului Donic Vasili, a fost recunoscută în calitate de succesor al părții vătămate Donic Vasili, iar prin ordonanța din 29 septembrie 2014, Donic Maria a fost recunoscută în calitate de parte civilă.

La fel, prin ordonanța din 02 septembrie 2014, Marciuc Natalia a fost recunoscută în calitate de parte vătămată.

Au mai relatat că Corolenco Vadim a achitat în perioada anilor 2013-2014 suma în mărime de 20 000 lei și 1 200 euro, cu titlu de cheltuieli de înmormântare pentru Donic Vasili și tratamentul inițial al reclamantei Marciuc Natalia.

Totuși, reclamantele au considerat că viața unui om sau sănătatea nu poate avea preț într-o societate civilizată și este inumană și nefirească lipsirea de viață sau sănătate indiferent intenționat sau din imprudență, dar prin încălcarea prevederilor legii, mai ales, când viața și sănătatea depind de profesionalismul unui terț, căruia te încredințezi.

Donic Vasili, Marciuc Natalia și Cneazeva Tatiana și-au încredințat viața și sănătatea pârâtului, care îndeplinindu-și obligațiunile profesionale de taximetrist, urma să-i transporte spre or. Bălți, însă, ca urmare a atitudinii neglijente din partea pârâtului față de normele de conducere a automobilului și sine-încrederea criminală, Donic Maria a rămas fără soț și fără fiică, fiind inaptă de muncă.

Totodată, Marciuc Natalia, care are la întreținere un copil minor, și-a pierdut deplin capacitatea de muncă, are nevoie de îngrijire permanentă din partea altei persoane, de tratament continuu, a pierdut, în mare parte, capacitatea de a vorbi articulat, de a-și dirija mișcările, fără ajutor din partea unui terț. Marciuc Natalia nu poate nici să-și respecte igiena personală, sunt tot mai frecvente crizele emoționale și ale sistemului nervos.

Din anul 2014 și până în prezent, pârâtul s-a distanțat de reclamante, practic refuzând să mai participe material la compensarea cheltuielilor de tratament a reclamantei Marciuc Natalia sau să acorde ajutor reclamantei Donic Maria.

Marciuc Natalia nu mai are posibilitatea de a activa în scop de a-și căpăta mijloace de întreținere, datorită înrăutățirii stării de sănătate ca urmare a invalidității

survenite în urma accidentului rutier din 19 decembrie 2013.

În instanță reclamantele au solicitat încasarea din contul lui Corolenco Vadim a prejudiciului moral în mărime de 400 000 lei pentru fiecare, încasarea în beneficiul reclamantei Marciuc Natalia a despăgubirilor de asigurare lunară din contul SA „Moldcargo” în sumă de 4 000 lei lunar până la restabilirea completă a capacității de muncă a reclamantei, încasarea în beneficiul reclamantei Donic Maria a despăgubirilor de asigurare lunară din contul SA „Moldcargo” în sumă de 2 000 lei lunar pe viață, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Prin hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată din contul lui Corolenco Vadim în beneficiul Mariei Donic suma de 1 500 lei, cu titlu de despăgubire în formă de plată unică lunară pe o perioadă de 1 an; suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 lei,

A fost respinsă cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea din contul lui Corolenco Vadim în beneficiul Nataliei Marciuc a prejudiciului moral și a despăgubirii de asigurare, ca neîntemeiată.

A fost încasată de la Corolenco Vadim în folosul statului taxa de stat în sumă de 1500 lei.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Vadim Corolenco, admisă cererea de apel declarată de Natalia Marciuc și Maria Donic.

A fost casată integral hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) cu emiterii unei hotărâri noi prin care s-a admis în parte cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Marciuc și Maria Donic împotriva lui Vadim Corolenco cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

A fost încasat în beneficiul Nataliei Marciuc de la Vadim Corolenco prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, plata despăgubirii pentru prejudiciul cauzat prin vătămarea integrității corporale pentru perioada 30 mai 2014 - 29 octombrie 2019 în sumă de 250 250 lei și despăgubirea lunară viageră în mărime de 3 850 lei, începând cu luna noiembrie 2019.

A fost încasat în beneficiul Mariei Donic de la Vadim Corolenco prejudiciul moral în mărime de 300 000 lei, plata despăgubirii pentru pierderea întreținătorului pentru perioada 30 mai 2014 - 29 octombrie 2019 în sumă de 55 459,30 lei și despăgubirea lunară viageră în mărime de 853,22 lei, începând din luna noiembrie 2019.

Au fost încasate de la Vadim Corolenco, în mod solidar, în beneficiul Mariei Donic și Nataliei Marciuc cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei.

În rest, acțiunea civilă înaintată de Natalia Marciuc și Maria Donic împotriva lui Vadim Corolenco cu privire la încasarea prejudiciului material și moral s-a respins ca neîntemeiată.

A fost încasată în beneficiul statului de la Vadim Corolenco taxa de stat în mărime de 19 274,50 de lei.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Vadim Corolenco.

A fost casată decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Marciuc și Maria Donic împotriva lui Vadim Corolenco cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Prin decizia din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, au fost admise cererile de apel declarate de către Vadim Corolenco și de către Marciuc Natalia și Donic Maria, casată hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Corolenco Vadim în folosul Nataliei Marciuc și Mariei Donic prejudiciul moral rezultat al comiterii infracțiunii în sumă de 200 000 de lei pentru fiecare.

În rest, în partea încasării despăgubirilor de asigurare acțiunea a fost respinsă.

Au fost încasate de la Corolenco Vadim în folosul Nataliei Marciuc cheluielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Pentru a pronunța soluția la caz instanța de apel a reținut că prejudiciile materiale care au fost solicitate de reclamante, sub formă de plata despăgubirilor de asigurare, rezultă din comiterea unui accident rutier comis de Corolenco Vadim, el fiind recunoscut vinovat de comiterea acestei infracțiuni prin sentință irevocabilă.

Potrivit copiei Poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA), anexată la materialele cauzei civile, instanța de apel a constatat cu certitudine că între SRL "Moldcargo" (în prezent reorganizată în SAR "Moldcargo" SA), în calitate de asigurator și Bitiu Mihail, în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cu perioada de asigurare 14 ianuarie 2013-13 ianuarie 2014, pentru autovehiculul de model Dacia Logan cu n/î XXXXXX. Așadar, accidentul rutier a fost comis la 19 decembrie 2013, respectiv la caz este prezent cazul asigurat, în care plata despăgubirilor de asigurare este pusă în sarcina Companiei de Asigurare, care și urmează să dețină calitatea de pârât în cauza dată.

Deși reclamantele au înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor în care au indicat în calitate de pârâtă SAR "Moldcargo" SA, ulterior au renunțat la pretențiile cu privire la despăgubirile de asigurare față de SAR "Moldcargo" SA, fapt eronat în opinia instanței de apel, or din materialele cauzei civile nu este probat că automobilul Dacia Logan cu n/î XXXXXX ar fi fost gestionat de firma de taxi SRL "Dirove Nord", ar fi fost înregistrat după această firmă de taxi, iar în circumstanțele date, răspunderea achitării despăgubirilor de asigurare îi revine Companiei de asigurare, dar nu lui Corolenco Vadim.

Examinând pretențiile din acțiune în limita înaintării acestora, iar reclamantele au solicitat, într-un final, încasarea despăgubirilor de asigurare de la Corolenco Vadim, care, după cum a expus instanța de apel, nu este în situația descrisă subiect de plată a despăgubirilor solicitate, cerințele reclamatelor privind încasarea despăgubirilor de asigurare au fost respinse, ca fiind înaintate față de pârâtul necorespunzător.

Cu privire la pretențiile de încasare a prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că în urma accidentului rutier produs de Corolenco Vadim, Donic Maria și-a pierdut soțul și fiica, iar Marciuc Natalia și-a pierdut tatăl, sora și a rămas

invalidă cu grad sever pe viață. Nu există nicio formulă de calcul matematic a prejudiciului moral, astfel, dificultatea a fost transferată de la legiuitor la judecător, care își va folosi aprecierea conform principiului echității și obiectivului final de a oferi o satisfacție victimei, care reieșind din urmările grave ireparabile pentru reclamante din punct de vedere psihologic și moral, în echivalent bănesc a fost apreciat la suma de 200 000 de lei pentru fiecare reclamantă.

La 20 aprilie 2021 (prin oficiul poștal), Vadim Corolenco, reprezentat de avocatul Violina Munteanu, a contestat cu recurs decizia din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia în partea încasării prejudiciului moral cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a comis erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 11 februarie 2021, expediată părților la 16 martie 2021 și recepționată de recurent la 19 martie 2021, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Vadim Corolenco, reprezentat de avocatul Violina Munteanu, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Vadim Corolenco, reprezentat de avocatul Violina Munteanu, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Vadim Corolenco, reprezentat de avocatul Violina Munteanu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Vadim Corolenco, reprezentat de avocatul Violina Munteanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh